

Wommelgemse Heemkundige Kring "De Kaeck" VZW

België – Belgique
P.R.
2160 Wommelgem
BC 10943

MEDEDELINGENBLAD

Afgiftekantoor : Wommelgem
P608269

Ledenblad: oktober - november 2024 - nummer 413

Tweemaandelijks tijdschrift, verschijnt op 1 februari, 1 april, 1 juni, 1 augustus, 1 oktober, 1 december

Oplage : 180 expl.

ISSN=0777-804X

Verantwoordelijke uitgever: Eddy Smits- Schaarbosstraat 10 – 2160 Wommelgem – tel.: 03 354.40.72

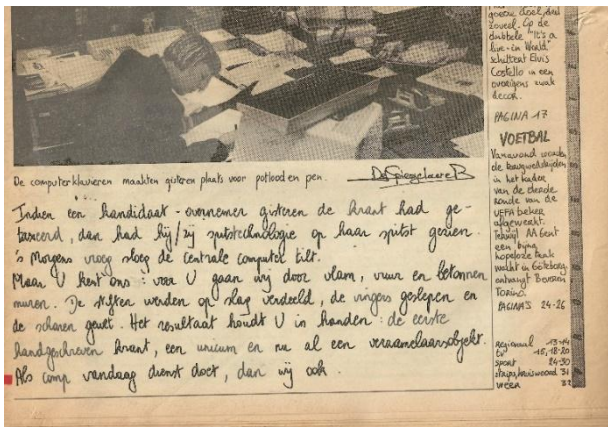
e-mail: eduard.smits@skynet.be - "W.H.K. De Kaeck www.dekaeck.be - Bankrekening : BE12 9799 5205 4092

TE NOTEREN:

- 4 oktober : "Eerste Vrijdag wandeling" (zie verder in dit blad)
- 12 november : "Nacht van de Geschiedenis" (zie verder in dit blad)
- 19 oktober : erfgoedfietstocht (zie verder in dit blad)
- 26 oktober : erfgoedwandeling ((zie verder in dit blad)
- 23 november : Teerfeest (zie verder in dit blad)

SCHENKINGEN

- * Herman Plasmans schonk ons het "trouwkleed" van Maria Theresia Van Mechelen. Zij huwde op 3 oktober 1936 met Josephus Ludovicus Philippus Plasmans,
- * Eddy Hermans schonk ons twee mooi ingekaderde foto's van Ternesse. Op de eerste foto staat Ternesse FC (1917) de voorloper van het huidige Ternesse VV. De andere foto dateert uit de beginjaren van Ternesse VV.
- * Jef Dresseleers schonk ons enkele etsen van Angèle Schuddinck met afbeelding van de Jan Moonstraat en het Hofke Moons
- * Raymond Van Oosterwijck schonk ons een setje scheergerief van Gillette.

- * Francisca Van den Heuvel schonk "De Morgen" van 10 december 1986. Niks bijzonders zou je zeggen ware het niet dat dit dagblad "met de hand" geschreven was. (volgens het blad : " 's Morgens vroeg sloeg de centrale computer tilt...." Men vond er toen niets anders op om : "... de stiften werden op slag verdeeld, de vingers geslepen en de scharen gewet. Het resultaat: de eerste handgeschreven krant...."
- * De familie Goris schonk ons een toestelletje om kurken stoppen in de fles te duwen.

HEEMFEEST

Ook dit jaar mochten we spreken van een succesvol heemfeest. 't Was weer eens een prachtige zomerdag, daar hebben we stilaan een patent op maar nietwaar ... 't was niet te warm, maar veel te warm!

Was het omdat het zo warm was dat de bedeling van de koude schotels wat stroef verliep (waarvoor onze verontschuldiging) maar toch vòòr 13u was iedereen voorzien van een heerlijke vis- of vleeschotel

En dan onze volkspelen, "in het zweet onzer aanschijns" mogen we wel zeggen. Zelfs onder het lover, waar de volksspelen plaats vonden, was het hoogzomers warm!

De volksspelen bestonden uit 5 onderdelen: puddebak, sjoelbak, toptafel, ringwerpen en een moeilijk soort criquet/poortjesspel.

De uitslag :

Jan Jennes	133,5
Agnes Van der Auwera	122
Pierre Dossin	116
Jozef Donckers	107
Hélène Herteleer	104,5
Willy Vollebergs	100,5
Annemie Meeus	100
Rene Dockx	96,5

Bertha Adriaensen	92,5
Gemma Sysmans	91,5
Leo Kempnaers	87,5
Diane Covens	84,5
Eugeen Vaneynde	81
Herman De Clerck	76,5
Rudi Vergauwen	76
Astrid Tanghe	73,5
Raymond Van Oosterwijck	69,5
Etienne Vandeventer	68
Magda Van Brabant	63,5
Lieve Van Eester	51,5
Monique Moenssens	46
Christiane Wauters	45,5
Simonne Floren	42

De beste scores per onderdeel : puddebak : Agnes Van der Auwera met 82 punten, sjoelbak : Etienne Vandeventer met 25 punten, toptafel : Jan Jennes met 49 punten, ringwerpen : Eugeen Vaneynde met 41 punten, poortjesspel : Leo Kempnaers had 15 slagen nodig om het volledige parcours af te leggen.

TENTOONSTELLING “HUISRAAD”

Naar goede gewoonte zet onze kring in september een tentoonstelling op. Ook dit jaar was dit zo. We gingen verder op het thema van de erfgoeddag in april laatsleden en smukten onze tentoonstelling van toen een beetje op onder de noemer “huisraad”. Tot op heden mochten we een zestigtal bezoekers tellen.

De commentaar op de tentoonstelling is overwegend positief. Heel wat, al wat oudere bezoekers dachten, bij het zien van de voorwerpen, terug aan hun jeugd. De jongere bezoekers stelden met verbazing vast dat men vroeger met eenvoudige hulpmiddelen, hetzelfde kon maken waarvoor we nu gesofistikeerde toestellen gebruiken.

TEERFEEST

Ons jaarfeest is vastgelegd op 23 november 2024 om 17.30u in de foyer van het Brieleke. We nodigen al onze leden uit om hieraan deel te nemen en, zoals in het verleden, houden we de kostprijs zo laag mogelijk. Op het menu staat :

Menu 1:

- Aperitief
- Zalmcocktail
- Bospaddenstoelensoep
- Speenvarken met champignonsaus, kroketten en groentenkrans
- Dessertpallet

Menu 2 :

- Aperitief
- Zalmcocktail

- Bospaddenstoelensoep
- Pladijsfilet met garnalensaus, kroketten en groentenkrans
- desertpallet

Dit lekkers kost onze leden 45 Euro. Inschrijven (en betalen) bij onze schatbewaarder Nicole Heylen **ten laatste op 15 november** (opgelet: na deze datum aanvaarden we geen inschrijvingen meer. Kom dus niet te laat!). Niet vergeten uw voorkeur op te geven. (Menu 1 of Menu 2)

Tel.nr.03/353.20.13 - Bankrekening : BE12 9799 5205 4092

EEN REGELRECHTE RAMP...

U herinnert zich wel dat we meer dan tevreden waren met de vernieuwing van het dak boven ons museum. Dat we daarvoor een deel van het museum dienden te ontmantelen was erg maar het gaf ons ook de kans om het museum te moderniseren.

De mezzanine (tussenplatform) in het museum werd dus vrijgemaakt en het materiaal werd onder de mezzanine gestockeerd. Toegangsopeningen werden dichtgemaakt met spaanplaten en afgedekt met zeilen. Men kon dus op een veilige manier het dak vernieuwen... Dat dachten we.....

Ondertussen werd ook het dak hersteld boven het zijgebouw van het documentatiecentrum. Ons eerste werk was hier de beschimmelde kasten en muren herstellen en dit zeker voor de heemfeesten. Hier zijn we, met een minimum aan kosten, min of meer in geslaagd. En dan was het terug de beurt aan het museum en opslagplaats Fort II.

Zo trokken we donderdag 5 september naar het fort om de rekken in onze opslagplaats (loods M) af te dekken met spaanlaet en plastiek zeilen, want ook daar gaat men het dak vervangen.

Door de ontmanteling van de mezzanine hadden we

immers genoeg spaanplaten om de stapelrekken in de opslagruimte af te dekken. Ook de platen van de dichtgemaakte openingen zouden hiervoor dienen.

Een ramp!.... Toen we de doorgangen naar de ruimte onder de mezzanine open maakten, kwam ons een stinkende walm tegemoet. De oorzaak : al het opgeslagen materiaal, houten muren en kasten, zat onder de schimmels. Blijkbaar was er een heleboel water onder de mezzanine terecht gekomen.....

Nadien zijn we min of meer te weten gekomen hoe dit is kunnen gebeuren. De asbestplaten van het dak werden verwijderd maar niet direct vervangen door een nieuw dak (of voorlopig zeil). Dit in tegenstelling tot datgene wat gezegd was : *“een opengelegd stuk dak zou direct terug dicht gelegd worden en de aansluiting met nog niet verwijderde oude dakplaten bedekt worden met een zeil”*.. Gevolg : het regende binnen op de mezzanine en daar waar we dachten dat alles veilig opgeborgen was onder de mezzanine was dit niet zo. De houten constructie is immers niet waterdicht en het water stroomde langs wanden en openingen naar

beneden met als gevolg dat de opgeborgen artefacten vochtig werden en er zich zich schimmels op de houten muren en de artefacten ontwikkelden.

Misschien hadden we beter moeten weten...maar gebeurd is gebeurd. Samen met onze schepen voor het Fort, de mensen van “Vrije Tijd” en het technisch personeel van de gemeente zoeken we nu naar een oplossing. Hopelijk komt het museum terug ... maar goed ziet het er niet uit.

EERSTEVRIJDAGWANDELING

Oktober

Vrijdag 4 oktober 2024 de eerste vrijdagwandeling: Van Herentals naar Grobbendonk We vertrekken met bus 420 (bushalte Wommelgem Dorp) naar Herentals station. We wandelen door de bossen en langs de Nete tot aan Hidrodoe waar we picknicken. Na de middag

wandelen we verder door de bossen en langs den Troon naar de watermolen in Grobbendonk. Daar nemen we de bus terug naar Wommelgem. Bij overvloedige regen in de dagen voorafgaand aan de wandeling zou het kunnen dat het traject aangepast moet worden omdat dan sommige wegen helemaal onder water staan.

November

Omdat de eerste vrijdag der maand op 1 november, een feestdag valt, wordt de wandeling verschoven naar de tweede vrijdag 8 november.

Op vrijdag 8 november 2024 wandelen van in het Turnhouts Vennengebied. We vertrekken met bus 140 om 08.19 uur aan de halte Wommelgem Dorp Kaakstraat (wees 10 minuten voor vertrek aan de halte aub). We rijden tot Wijnegem Dorp om daar om 08.42 uur bus 410 naar Turnhout te nemen. In Turnhout gaat het met bus 460 om 09.48 uur naar Baarle Hertog tot de halte Zwart Water waar de wandeling rond 10.10 uur aanvangt. Onze picknick eten we op in de Klein Engelandhoeve. Na de middag bewandelen we nog een ander stukje van het vennengebied.

De terugweg gebeurt met dezelfde buslijnen maar in de ander richting.

December

De decemberwandeling vindt plaats met Sinterklaas op vrijdag 6 december 2024. Deze wandeling gaat van Oostmalle naar Zoersel en terug.

We vertrekken met bus 141 van 09.02 uur aan de halte Wommelgem Dorp (Kaakstraat) (wees 10 minuten voor vertrek aan de halte aub) tot halte Wijnegem Dorp. Daar nemen we bus 410 om 09.42 uur richting Turnhout. We stappen af aan halte Stelplaats (Renesse) waar we rond 10.23 uur toekomen. Onze wandeling brengt ons langs het kasteel de Renesse, het domein Wolfschot en het 's Herenbos tot in Zoersel. Daar kunnen we 's middags onze boterhammen opeten bij de Heemkundige Kring. Na de middag wandelen we terug naar Oostmalle om er bus 410 richting Antwerpen te nemen tot Wijnegem en met bus 140 of 141 verder tot Wommelgem.

Meebrengen:

regenkledij, buskaart, stapschoenen, picknick, geld voor dranken

De afstand is gewoonlijk ongeveer 15 km. Als alles naar wens verloopt komen we ten laatste rond 17 uur terug in Wommelgem toe. Contact: opslagmeeus@gmail.com – tel. 0498 47 68 79 of 0484 494 896 of: Vrije Tijd Wommelgem: vrijetijd@wommelgem.be.

De eerste vrijdagwandelingen zijn gratis en je moet er niet voor inschrijven, alleen op tijd (10 minuten voor vertrek) aan de bushalte staan.

ERFGOEDFIETSTOCHT EN ERFGOEDWANDELING

Op **zaterdag 19 oktober** is er een erfgoedfietsocht, met gids, voor leden en niet leden. Vertrek 13u30 Brieleke. De tocht is ongeveer 23 km en we voorzien een "stop" in het Documentatiecentrum van de Heemkundige Kring. Opgelet: er kunnen maximum 20 personen deelnemen. Verplicht inschrijven via e-mail: eduard.smits@telenet.be, **ten laatste op 14 oktober**, bij Eddy Smits. De deelname is gratis (bij regenweer gaat de tocht niet door.)

Op **zaterdag 26 oktober** is er een erfgoedwandeling, met gids, voor leden en niet leden. Vertrek 13u30 op het Kerkplein. De wandeling is ongeveer 3,5 km lang en we besluiten de wandeling met een bezoek aan de pastorie waar ons nog een versnapering wacht....

De deelname is beperkt tot 40 personen. Verplicht inschrijven **ten laatste op 21 oktober** (e-mail: eduard.smits@telenet.be) De deelname is gratis (bij regenweer gaat de wandeling niet door)

VERKIEZINGEN

't Is weer zover. Op 13 oktober mogen we onze stem uitbrengen voor een plaatselijke partij of politicus. Het is niet meer van moeten, maar van mogen... Wij willen onze leden oproepen om zeker hun stem te laten horen. Datgene waar onze voorouders jaren voor gevochten hebben, nu zomaar laten vallen, dat zou echt niet getuigen van respect. Voor wie je kiest dat laten we aan u over... Maar toch: lees grondig de programma's die de partijen kwistig rondstrooien, zoek wat ze in petto hebben voor ons erfgoed... We schrijven met opzet "zoek"! We mochten reeds heel wat "beloften" lezen in de brochures van de verschillende partijen, maar om het woordje "erfgoed", laat staan een programma rond erfgoed te vinden, hebt ge, bij sommige partijen, een sterk, zeer sterk vergrootglas nodig!

NECROLOGIE

We vernamen het overlijden van ons lid Maria Marissen, weduwe van Jozef Seberechts en moeder van ons lid Frank Seberechts. Maria werd geboren in Wommelgem op 6 januari 1933 en overleed in het WZC Beerzelhof – Beerzel op 22 september 2024.

De familie bieden wij onze christelijke deelneming aan.

8 SEPTEMBER – MARIA GEBOORTE

Op 8 september vierden we de feestdag van Maria Geboorte. Een speciale dag want gelijktijdig vierde men ook het “vertrek van de zwaluwen naar warmer oorden”.

Die zogenaamde zwaluwen afscheid dag werd vroeger,

vooral in de dorpen van West-Vlaanderen, fel gevierd. De mannen dronken menig glas op de goede vlucht en behouden terugkeer van de zwaluwen. De vrouwen lieten zich hierbij niet ongelegen, maar ze mochten daarbij geen glas gebruiken. Zij dronken uit wat ze noemden het Onze-Lieve-Vrouwe-Glazeke. Een imitatie van de bloemkelk van de haagwinde.

Dat gebruik was het gevolg van een legende die vertelt over een voerman die met zijn zware karrenvracht vast reed in een zandspoor. Toen kwam daar een armoedig geklede vrouw voorbij die hem te drinken vroeg, maar de voerman had geen drinken bij zich. Hij hoorde plots de zwaluwen neerplonsen op het water van een bron. Hij wilde naar de bron gaan, maar zei tot de vrouw: "Ik heb geen beker." De vrouw plukte de bloem van een haagwinde af en daarmee schepte de voerman water en gaf dat de vrouw te drinken. Daarop slingerde de vrouw de haagwinde rondom de as van de kar. En wat gebeurde er? Het wiel ging aan het draaien en de kar kon verder rijden. Meteen ook was de vrouw verdwenen, maar de voerman begreep het : dat kon niemand anders dan Onze-Lieve-Vrouw zijn geweest.

Klaar voor het vertrek naar het zuiden.....

Een mooi verhaal, maar bij ons minder bekend. En ook de zwaluw wordt hier een nobele onbekende. Nu er geen boerderijen meer zijn en alles volgebouwd wordt, is de zwaluw uit het straatbeeld verdwenen. Waar is de tijd dat zij, laag schierend over de grond insecten ving of op andere dagen hoog in de lucht haar voedsel zocht. En hoe zat dat ook weer in elkaar : als de zwaluwen laag vliegen wordt het goed weer... of was het omgekeerd? En een zwaluwnest aan de woning of in de schuur beschermde het gebouw voor onheil. Een bliksem zou er nooit inslaan.....

NACHT VAN DE GESCHIEDENIS

Leden die nu nog willen inschrijven komen “te laat”. Het evenement is “volzet”. Je hoeft dus niet meer te proberen nog een plaatsje te bemachtigen.

Vakantiegroeten uit het pittoreske Goes mochten we ontvangen van Hélène Herteleer. Bedankt!

Werkten mee aan dit nummer : Bestuursorgaan, Herman Meeus